

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-08346/2016-ERU

V Praze dne 27. září 2016

Č. j. 08346-3/2016-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), v příkazním řízení podle ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-08346/2016-ERU s účastníkem řízení, kterým je fyzická osoba podnikající [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE] IČO: [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, fyzická osoba podnikající [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE] IČO: [REDAKCE] (dále jen „účastník řízení“), se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 24. června 2016 v obci Vřesina, na ulici Topolová u č. p. 878 v rámci realizace rekultivace vozovky pomocí strojního mechanismu (pásový minibagr Case) zemní práce, přičemž došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE Dn 32 (dále jen „plynárenské zařízení“), čímž porušil povinnost provádět v ochranném pásmu plynárenského zařízení či mimo ně veškeré činnosti tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení, **dopustil spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.**

II. Podle ust. § 91a odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 40 000 Kč** (slovy: čtyřicet tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 34116.

III. Podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto příkazu, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 34116.

Odůvodnění

Energetickému regulačnímu úřadu (dále jen „Úřad“) jako věcně příslušnému správnímu orgánu podle ust. § 18 energetického zákona bylo dne 1. srpna 2016 doručeno odevzdání věci Policie České republiky, Městského ředitelství policie Ostrava, obvodního oddělení Ostrava – Poruba 2 (dále jen „Policie ČR“), č. j. [REDAKCE] V, k projednání možného spáchání přestupku, k němuž mělo dojít dne 24. června 2016 v obci Vřesina u domu č. p. 878 na ulici Topolová při strojním provádění stavebních prací na rekultivaci vozovky, kdy bylo břítem minibagru poškozeno plynárenské zařízení. Přestupku se měl dopustit pan [REDAKCE], stavbyvedoucí společnosti JANKOSTAV s.r.o. Policie ČR postoupila Úřadu spolu s odevzdáním věci také kompletní spis, který se k dané věci vztahoval.

Po prostudování podkladů obsažených v doručeném spisovém materiálu dospěl správní orgán k závěru, že práce, při nichž bylo poškozeno plynárenské zařízení, prováděl strojník [REDAKCE], zaměstnanec účastníka řízení, a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ustanovení § 3 správního řádu, a proto přistoupil v souladu s ust. § 150 správního řádu k vydání tohoto příkazu. Z předaného spisového materiálu bylo zjištěno, že zemní práce spočívající ve zjišťování a opravě podloží prováděl právě účastník řízení. Činnost prováděl jako dodavatel společnosti JANKOSTAV s.r.o., IČO: 258 55 581. Společnost JANKOSTAV s.r.o. byla vůči účastníkovi řízení v postavení objednatele a zároveň zajišťovala prostřednictvím svého zaměstnance [REDAKCE] stavební dozor na stavbě.

Dne 24. června 2016 v obci Vřesina, na ulici Topolová u č. p. 878 v rámci provádění rekultivace vozovky pomocí strojního mechanismu (pásový minibagr Case) došlo k poškození plynárenského zařízení. Policie ČR na místě zjistila, že místo poškození plynárenského zařízení se nachází v obci Vřesina, na ulici Topolová mezi domy č. p. 593 a 594, kdy poškozeným zařízením je plynovodní přípojka k domu č. p. 878. Mezi domy č. p. 593 a 594 byl proveden na vozovce výkop ve tvaru písmene „Z“ široký od 0,5 do 1,0 m. V prostřední části výkopu se nacházela částečně odkrytá, avšak nepoškozená plastová trubka, zatímco v zadní části výkopu 1,8 m od hrany komunikace se ve výkopu nacházela poškozená (přerušená) plastová trubka obalená v oranžové fólii. Poškozený konec trubky se nacházel v hloubce 0,5 m od hrany komunikace. Přímou na místě Policii ČR sdělil pan [REDAKCE], že společnost JANKOSTAV s. r. o. si na práci najala obec Vřesina. Ulice byla vyfrézovaná a o plynárenském zařízení pracovníci společnosti věděli, neboť byly provedeny sondy. Hloubka uložení plynárenského zařízení se podle pana [REDAKCE] lišila, v jednom místě bylo uloženo v hloubce 0,94 m, v místě poškození však v hloubce 0,5 m, což zaměstnanci společnosti nepředpokládali. Fotografická dokumentace prokázala hloubku uložení poškozeného plynárenského zařízení 50 cm.

Pan [REDAKCE], strojník účastníka řízení, Policii ČR do úředního záznamu o podání vysvětlení dne 4. července 2016 sdělil, že na pokyn stavbyvedoucího společnosti JANKOSTAV s. r. o. prováděl dne 24. června 2016 bagrem sondy ke zjištění podloží. Panu [REDAKCE] na dotaz, zda se v místě nacházejí inženýrské sítě, stavbyvedoucí sdělil, že nikoli. V blízkosti místa, kde měl práce bagrem pan [REDAKCE] provádět, byla provedena sonda, která vykázala hloubku uložení plynárenského zařízení 0,95 m. Pan [REDAKCE] tedy dvakrát nabral materiál a při druhém nabrání uslyšel syčení plynu. V místě se nacházela fólie, ale chyběl zde obsyp pískem. Písek se nacházel pouze pod plynárenským zařízením.

Dne 8. července 2016 do úředního záznamu o podání vysvětlení Policii ČR uvedl pan [REDAKCE], stavbyvedoucí společnosti JANKOSTAV s. r. o., že na ulici Topolová ve Vřesině se provádí oprava místních komunikací v rozsahu výměny živičného krytu vozovky, včetně sanace dvou lokálních poruch podloží. V zadání stavby bylo odfrézování živičného povrchu v tl. 5 cm a nahrazení novým povrchem o stejné síle. Vzhledem k tomu, že se jednalo o pouhou výměnu živičného koberce, nikoli o stavebně technickou opravu, nežádala společnost o stanovisko k existenci sítí, ani o vytyčení sítí. Z původního stavu (asfaltování pásů) bylo zřejmé, kudy jednotlivé sítě procházejí. Dne 24. června 2016 prováděli sanaci určených míst, ke zjištění stavu podloží a následné opravy podloží (výměna nevyhovujících materiálů za kamenivo). Sanaci prováděli pouze v půdorysu původního výkopu z levé strany komunikace, výkop i přípojka měly tvar písmene „Z“. Zaměstnanci účastníka řízení panu [REDAKCE] dal pan [REDAKCE] pokyn odstranit bagrem část zeminy v místech napojení plynovodní přípojky na hlavní řad do hloubky přibližně 40 cm, neboť podle provedených sond se plynárenské zařízení mělo nacházet ve hloubce 0,95 m. Nikdo tedy nepředpokládal, že v místě prováděného strojního výkopu bude plynárenské zařízení uloženo v mnohem menší hloubce. V místě poškození byla zjištěna pouze signalizační fólie, nikoli obsyp pískem. Na žádost správce sítě poté provedli obnažení celého vedení v místě poškození, přičemž se zjistilo, že spodní hrana výkopu vykazovala značnou tvrdost a nebylo možné kopat hlouběji, což bylo zřejmě důvodem, proč nebylo plynárenské zařízení uloženo ve větší hloubce.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil opravu. Podle protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma č. hlášení v [REDAKCE] a protokolu o úniku plynu č. [REDAKCE] došlo v důsledku poškození plynárenského zařízení k úniku plynu do ovzduší v množství 106 m³ a k přerušení dodávky plynu jednomu konečnému zákazníkovi.

Správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona. V rámci příkazního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Ust. § 68 odst. 3 uvádí, že v ochranném pásmu i mimo ně je každý povinen zdržet se jednání, kterým by mohl poškodit plynárenskou soustavu nebo omezit nebo ohrozit její bezpečný a spolehlivý provoz a veškeré činnosti musí být prováděny tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení.

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty správního deliktu poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. Takovým subjektem je účastník řízení, neboť to byl on, kdo prostřednictvím svého zaměstnance, jehož jednání je účastníkovi řízení jako právnické osobě přičitatelné, prováděl fyzicky zemní práce v ochranném pásmu, při nichž bylo plynárenské zařízení poškozeno.

Účastník řízení, ačkoliv si byl vědom skutečnosti, že zemní práce provádí v ochranném pásmu, tyto práce vykonával, aniž by si vyžádal stanovisko k existenci plynárenského zařízení a aniž by požádal o vytyčení trasy plynárenského zařízení v terénu. Účastník řízení se při určení trasy plynárenského zařízení orientoval podle stavu jednotlivých pásů v asfaltu. Strojník si v souvislosti s výkonem svého povolání však musí být vědom, že v obdobných případech musí být inženýrské sítě vytyčeny a že v jejich ochranném pásmu

nesmí být prováděny výkopové práce strojním mechanismem. Sondami zjištěná hloubka uložení 0,95 cm byla bez přiměřeného důvodu považována za konstantní.

Skutečnosti, které účastník řízení i stavbyvedoucí společnosti JANKOSTAV s. r. o. uvedli do úředních záznamů o podání vysvětlení, tj. že se plynárenské zařízení nacházelo přibližně v hloubce 0,45 cm a že nebylo obsypáno pískem, účastníka řízení nevyvíňují z deliktního jednání, jelikož celý prostor v okolí plynárenského zařízení ve vzdálenosti 1 m na obě strany je chráněn ochranným pásmem a veškeré práce v této oblasti je nutné provádět výlučně prostřednictvím ručního nářadí.

V příkazním řízení bylo přitom dostatečným způsobem prokázáno z podkladů obsažených ve správním spise, že účastník řízení věděl, že činnost provádí v ochranném pásmu plynárenského zařízení a v jeho blízkosti, a přesto prováděl zemní práce prostřednictvím strojního mechanismu (minibagr). Vzhledem k tomu, že došlo k poškození plynárenského zařízení, je z těchto okolností zřejmé, že účastník řízení nepostupoval s maximální opatrností, když práce v ochranném pásmu prováděl strojním způsobem.

Jde k tíži účastníka řízení, že se bez dalšího spoléhal na pokyny třetích osob a že započal se zemními pracemi pomocí bagru, ačkoliv se nacházel v těsné blízkosti sondami odhaleného plynárenského zařízení.

Nad rámec uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a fyzických osob podnikajících je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se tedy o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je tedy věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané příslušnými právními předpisy, v případně jednání účastníka řízení, aby neporušil povinnosti stanovené energetickým zákonem.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona a byly tak naplněny formální znaky deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona. Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky správního deliktu, neboť v jeho jednání lze shledat jistou společenskou nebezpečnost (škodlivost) spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném provozu plynárenské soustavy, neboť aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení a úniku plynu, jakož i k přerušení dodávky 1 konečnému zákazníkovi. Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Při stanovení výše pokuty postupoval správní orgán v souladu s ust. § 91d odst. 2 energetického zákona.

V řízení bylo prokázáno, že před započátkem zemních prací nebylo provedeno vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu. Účastník se při určení trasy plynárenského zařízení spoléhal na pásy v asfaltování silnice. Tuto skutečnost správní orgán považuje za okolnost, která závažnost správního deliktu zvyšuje.

Před vlastním zahájením prací strojním způsobem byla zjišťována poloha plynárenského zařízení kopanými sondami, tuto skutečnost správní orgán hodnotí jako výrazně polehčující okolnost.

Účastník řízení však prováděl práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení prostřednictvím strojního mechanismu, nikoli ručně s maximální opatrností tak, aby k poškození plynárenského zařízení nedošlo. Tuto skutečnost správní orgán považuje za okolnost, která závažnost správního deliktu zvyšuje.

Jako polehčující okolnost hodnotí správní orgán bezprostřední snahu účastníka řízení o řešení poškození plynárenského zařízení.

Z pohledu zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenského zařízení je třeba konstatovat, že následky (typ poškozeného zařízení, únik plynu a počet odpojených zákazníků) správního deliktu byly v tomto konkrétním případě méně významné a závažnost spáchaného správního deliktu lze z tohoto pohledu proto hodnotit rovněž jako nižší.

Správní orgán při ukládání pokuty jako výrazně polehčující okolnost zohlednil, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, a porušil tak právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé.

Účastníku řízení byla uložena pokuta u spodní hranice zákonného rozpětí pokuty. Stanovená výše pokuty je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení. Právě proto správní orgán uložil účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto rozhodnutí, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující, a uložená sankce může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

-otisk úředního razítka -

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
odbor správních řízení